RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 78.068/1/V
van 1 september 2025

over

een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 mei 2003 betreffende de procedure voor de behandeling van de dossiers inzake tegemoetkomingen aan personen met een handicap, wat betreft de wettelijke pensioenleeftijd’

CONSEIL D’ÉTAT
section de législation

avis 78.068/1/V
du 1er septembre 2025

sur

un projet d’arrêté royal ‘modifiant l’arrêté royal du 22 mai 2003 relatif à la procédure concernant le traitement des dossiers en matière des allocations aux personnes handicapées, en ce qui concerne l’âge légal de la pension’

‡LW-BCJZLCJEB-HIAGIVT‡

Op 23 juli 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Personen met een handicap verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 8 september 2025,[*] een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 mei 2003 betreffende de procedure voor de behandeling van de dossiers inzake tegemoetkomingen aan personen met een handicap, wat betreft de wettelijke pensioenleeftijd'.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 26 augustus 2025. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en David D'HOOGHE, staatsraden, Jan VELAERS, assessor, en Yves DEPOORTER, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Pieter AERTGEERTS, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wouter PAS, wnd. kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 1 september 2025.

*

Le 23 juillet 2025, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre des Personnes handicapées à communiquer un avis dans un délai de trente jours, prorogé de plein droit jusqu'au 8 septembre 2025 [**], sur un projet d'arrêté royal 'modifiant l'arrêté royal du 22 mai 2003 relatif à la procédure concernant le traitement des dossiers en matière des allocations aux personnes handicapées, en ce qui concerne l'âge légal de la pension'.

Le projet a été examiné par la première chambre des vacations le 26 août 2025. La chambre était composée de Jeroen VAN NIEUWENHOVE, président de chambre, Koen MUYLLE et David D'HOOGHE, conseillers d'État, Jan VELAERS, assesseur, et Yves DEPOORTER, greffier.

Le rapport a été présenté par Pieter AERTGEERTS, auditeur adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Wouter PAS, président de chambre f.f..

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 1er septembre 2025.

*

[*] Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juni en 15 augustus.

[**] Ce délai résulte de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, *in fine*, des lois 'sur le Conseil d'État', coordonnées le 12 janvier 1973 qui précise que ce délai est prolongé de plein droit de quinze jours lorsqu'il prend cours du 15 juin au 15 août.

‡LW-BCJZLCJEB-HIAGIVT‡

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 mei 2003 'betreffende de procedure voor de behandeling van de dossiers inzake tegemoetkomingen aan personen met een handicap'. Het doel van het ontwerp is om, in navolging van de verhoging van de pensioenleeftijd bij de wet van 10 augustus 2015 'tot verhoging van de wettelijke leeftijd voor het rustpensioen en tot wijziging van de voorwaarden voor de toegang tot het vervroegd pensioen en de minimumleeftijd van het overlevingspensioen', het leeftijdscriterium voor de toegang tot de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, dat thans op 65 jaar staat, aan te passen aan de "wettelijke pensioenleeftijd" (artikelen 2 tot 4 van het ontwerp). Er wordt in een overgangsregeling voorzien waarbij voor personen die zich vanaf 1 januari 2025 tussen de leeftijd van 65 jaar en de wettelijke pensioenleeftijd bevinden, het recht op de tegemoetkoming ten vroegste ingaat op de eerste dag van de maand die volgt op de 65ste verjaardag indien de aanvrager voldoet aan de voorwaarden bepaald bij de wet en de aanvraag uiterlijk op XXX ingediend wordt (artikel 1).

Het te nemen besluit heeft uitwerking met ingang vanaf 1 januari 2025 (artikel 5).

3. Het ontwerp kan niet los worden gezien van het voorontwerp van wet 'tot wijziging van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, wat betreft de wettelijke pensioenleeftijd', dat eveneens om advies aan de Raad van State werd voorgelegd (78.121/1/V) en dat beoogt om, in navolging van de verhoging van de pensioenleeftijd bij de wet van 10 augustus 2015, het leeftijdscriterium voor de toegang tot de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, dat op 65 jaar staat, aan te passen aan de "wettelijke pensioenleeftijd".

RECHTSGROND

4. Het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 8 van de wet van 27 februari 1987 'betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap', op grond waarvan de Koning bepaalt hoe, door wie, vanaf wanneer en op welke wijze de aanvraag of de nieuwe aanvraag tot tegemoetkoming wordt ingediend, alsook de ingangsdatum van de beslissing, en de Koning de gevallen bepaalt waarin de tegemoetkomingen ambtshalve worden onderzocht.

‡LW-BCJZLCJEB-HIAGIVT‡

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

5. Gelet op het in opmerking 3 vermelde voorontwerp van wet, dat met terugwerkende kracht wijzigingen aanbrengt in artikel 8 van de wet van 27 februari 1987, moet in het eerste lid van de aanhef ook worden verwezen naar de wijziging die bij die aan te nemen wet wordt aangebracht in dat artikel.

6. In de Nederlandse tekst van de aanhef van het te nemen besluit dient de datum van het verleende begrotingsakkoord te worden aangevuld.

Artikel 1

7. In de Nederlandse tekst van de in te voegen paragraaf 2 dient het woord "in" te worden toegevoegd tussen de woorden "ten vroegste" en de woorden "op de eerste dag van de maand".

Artikel 5

8. Luidens artikel 5 van het ontwerp heeft het te nemen besluit uitwerking met ingang van 1 januari 2025.

In dat verband moet worden opgemerkt dat het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten slechts onder bepaalde voorwaarden toelaatbaar kan worden geacht. Het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten is enkel toelaatbaar ingeval voor de retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling waarbij, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen worden toegekend of in zoverre de retroactiviteit noodzakelijk is voor de continuïteit of de goede werking van het bestuur en daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast.

Gevraagd naar de verantwoording voor de terugwerkende kracht van het voorliggende ontwerp verklaarde de gemachtigde het volgende:

> "M.b.t. de terugwerkende kracht van het ontwerp-KB werd 01/01/2025 als startdatum genomen omdat pas op die datum de verhoging van de wettelijke pensioenleeftijd van 65 jaar naar 66 jaar in werking trad. De terugwerkende kracht is nodig om mensen die zich vanaf 01/01/2025 tussen de leeftijd van 65 en 66 jaar bevinden, in staat te stellen om in het voorkomende geval gebruik te maken van het stelsel van tegemoetkomingen aan personen met een handicap. Deze uitzonderingsmaatregel is slechts van toepassing gedurende de 3 maanden die volgen op de goedkeuringsdatum van het wetsontwerp."

Aldus blijkt dat de betrokken bepalingen tot doel hebben aan de betrokkenen een voordeel toe te kennen. De terugwerkende kracht kan dan ook worden aanvaard.

*

‡LW-BCJZLCJEB-HIAGIVT‡

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DU PROJET

2. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet de modifier l'arrêté royal du 22 mai 2003 'relatif à la procédure concernant le traitement des dossiers en matière des allocations aux personnes handicapées'. Le projet vise, à la suite du relèvement de l'âge de la pension par la loi du 10 août 2015 'visant à relever l'âge légal de la pension de retraite et portant modification des conditions d'accès à la pension de retraite anticipée et de l'âge minimum de la pension de survie', à adapter à l'« âge légal de la pension » le critère d'âge pour l'accès aux allocations des personnes handicapées, actuellement fixé à 65 ans (articles 2 à 4 du projet). Il prévoit un régime transitoire précisant qu'en ce qui concerne les personnes qui ont entre 65 ans et l'âge légal de la pension à partir du 1er janvier 2025, le droit à l'allocation prend cours au plus tôt le premier jour du mois qui suit le mois du 65e anniversaire si le demandeur remplit les conditions fixées par la loi et si la demande est introduite au plus tard le XXX (article 1er).

L'arrêté envisagé produit ses effets à partir du 1er janvier 2025 (article 5).

3. Le projet ne peut pas être dissocié de l'avant-projet de loi 'modifiant la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux personnes handicapées, en ce qui concerne l'âge légal de la pension', qui a également été soumis pour avis au Conseil d'État (78.121/1/V) et qui vise, à la suite du relèvement de l'âge de la pension par la loi du 10 août 2015, à adapter à l'« âge légal de la pension » le critère d'âge pour l'accès aux allocations des personnes handicapées, qui est fixé à 65 ans.

FONDEMENT JURIDIQUE

4. Le projet trouve son fondement juridique dans l'article 8 de la loi du 27 février 1987 'relative aux allocations aux personnes handicapées', en vertu duquel le Roi détermine comment, par qui, à partir de quand et de quelle manière la demande ou la nouvelle demande est introduite, ainsi que la date de prise de cours de la décision, de même que les cas dans lesquels les allocations sont examinées d'office.

‡LW-BCJZLCJEB-HIAGIVT‡

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

5. Compte tenu de l'avant-projet de loi cité à l'observation 3, qui apporte des modifications avec effet rétroactif à l'article 8 de la loi du 27 février 1987, le premier alinéa du préambule doit également faire référence à la modification apportée à cet article par cette loi à adopter.

6. Dans le texte néerlandais du préambule de l'arrêté envisagé, il convient de compléter la date de l'accord budgétaire donné.

Article 1er

7. Dans le texte néerlandais du paragraphe 2, à insérer, il convient d'ajouter le mot « in » entre les mots « ten vroegste » et les mots « op de eerste dag van de maand ».

Article 5

8. Selon l'article 5 du projet, l'arrêté envisagé produit ses effets à partir du 1er janvier 2025.

Il y a lieu d'observer à cet égard que ce n'est que sous certaines conditions que l'attribution d'un effet rétroactif aux arrêtés peut être réputée admissible. L'attribution d'un effet rétroactif aux arrêtés n'est admissible que dans les cas où la rétroactivité repose sur une base légale, où elle concerne une règle qui confère des avantages dans le respect du principe d'égalité, ou dans la mesure où elle s'impose pour assurer la continuité ou le bon fonctionnement de l'administration, et ne porte pas atteinte, en principe, à des situations acquises.

Interrogé quant à la justification de l'effet rétroactif du projet à l'examen, le délégué a déclaré ce qui suit :

> « M.b.t. de terugwerkende kracht van het ontwerp-KB werd 01/01/2025 als startdatum genomen omdat pas op die datum de verhoging van de wettelijke pensioenleeftijd van 65 jaar naar 66 jaar in werking trad. De terugwerkende kracht is nodig om mensen die zich vanaf 01/01/2025 tussen de leeftijd van 65 en 66 jaar bevinden, in staat te stellen om in het voorkomende geval gebruik te maken van het stelsel van tegemoetkomingen aan personen met een handicap. Deze uitzonderingsmaatregel is slechts van toepassing gedurende de 3 maanden die volgen op de goedkeuringsdatum van het wetsontwerp ».

‡LW-BCJZLCJEB-HIAGIVT‡

Il apparaît ainsi que les dispositions concernées ont pour but d'attribuer un avantage aux intéressés. La rétroactivité peut par conséquent être admise.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Yves DEPOORTER Jeroen VAN NIEUWENHOVE

‡LW-BCJZLCJEB-HIAGIVT‡